

Српски језик 1

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 3

Услов: нема

Циљ предмета

Студент треба да усвоји основна практична знања из области теорије говорних чинова (релевантни говорни чинови и њихова језичка/културна условљеност), лингвистике текста (врсте текста и њихова језичка/културна специфичност, језички/културно специфични обрасци текстуализације, контрастивна текстологија итд.) и прагматике (вербална и невербална комуникација и њихова културна условљеност), као и то да се оспособи да стечено знање из наведених области исправно примењује у усменој и писаној комуникацији.

Исход предмета

Студент уме да:

- анализира структуру датог писаног или усменог текста
- примени организационе принципе и кохезивне стратегије у краћим текстуалним формама
- произведе кохерентан текст реконструишући језичке/културолошке елементе којима се постиже жељени ефекат као и критички приказ различитих репрезентативних текстова на енглеском језику у писаној и у усменој форми.

Садржај предмета

Теоријска настава

1. Стандардни језик (појам, карактеристике, фазе у планирању). 2. Појам и устројство језичке комуникације. 3. Говорени и писани вид језика. 4. Прозодијски систем стандардног српског језика, инвентар и правила дистрибуције. 5. Ортоепска норма стандардног српског језика и култура говора. 6. Ортографски принципи Правописа српског језика Матице српске. 7. Типичне супстандардне појаве у академској комуникацији на српском језику и њихова корекција. 8. Логичка структура и организација текста. 9. Кохерентност и кохезивни фактори текста. 10. Одлике писаног академског дискурса, формалног и неформалног стила

Практична настава:

Развијање способности јасног, прецизног и ефектно структурираног усменог и писменог изражавања о комплексним темама. Уочавање најчешћих супстандардних појава у говореном и писаном језику уз њихову корекцију. Критичко читање и анализа одабраних текстова, писање сажетка, писање парафразе. Различити формати усмене презентације.

Литература

Ивић, Павле и др. Српски језички приручник. Београд: Београдска књига, 2004.

Милан Шипка, Култура говора, Прометеј, Нови Сад, 2008.

Мразовић, Павица. Граматика српског језика за странце. Сремски Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића. 2009.

Пешикан, Митар, Мато Пижурица и Јован Јерковић. Правопис српског језика. Нови Сад: Матица српска, 2010.

Пипер, Предраг, Иван Клајн. Нормативна граматика српског језика. Нови Сад: Матица српска. 2013.

Енглески језик са немачким језиком 1

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: нема

Циљ предмета

Утврђивање језичких компетенција студената на нивоу Ц1 за све четири језичке вештине и упознавање са основама текстуалне анализе. Систематски се подстиче интегрисање рецептивних и продуктивних језичких вештина и унапређење лексичке, граматичке, фонетске/прозодијске, дискурсне, прагматичке и социолингвистичке компетенције, те уравнотежени развој флуентности и прецизности изражавања у складу са циљним нивоом знања енглеског, односно немачког језика.

Исход предмета

Студент уме да:

- анализира структуру датог писаног или усменог текста
- примени организационе принципе и кохезивне стратегије у краћим текстуалним формама
- произведе кохерентан текст реконструишући језичке/културолошке елементе којима се постиже жељени ефекат као и критички приказ различитих репрезентативних текстова на енглеском и на немачком језику у писаној и у усменој форми

Садржај предмета

Теоријска настава

Логичка структура и организација текста. Кохерентност и кохезивни фактори текста, лексичка и граматичка кохезија, структура информација. Одлике писаног академског дискурса, научног, формалног и неформалног стила. Наративни и дескриптивни текст. Критичко мишљење, критичко читање. Реторички принципи организације текста. Одлике текстова штампаних и дигиталних медија. Мултимодални текст као обележје културе.

Практична настава:

Радионице: Продукција и интерпретација текстуалног садржаја у односу на реторичку ситуацију. Критичко читање и реторичка анализа одабраних текстова, аотирање, анализа структуре текста, писање сажетка, писање парафразе. Различити формати усмене презентације. Студенти се оспособљавају да прате дужи говор (укључујући и специјализована излагања), да уочавају суптилне разлике у стилу, те имплицитно као и експлицитно значење. Развија се способност јасног, прецизног и ефектно структурираног усменог и писменог изражавања о комплексним темама.

Литература

Carter, R. et al. (1997). Working with texts. London: Routledge.

Chivers, B. and Michael Shoolbred. (2007). A Student's Guide to Presentations. London: Sage.

Cottrell, S. (2005). Critical Thinking Skills. Houndmills, Basingstoke Hampshire: Palgrave MacMillan.

Duden Allgemeinbildung – Testen Sie Ihr Deutschland-Wissen. 1000 Fragen mit 4000 Antworten. Mannheim: Dudenverlag.

Goshgarian, G.(2006). Dialogues, An Argument Rhetoric and Reader. London: Longman.

Енглески језик са француским језиком 1

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: нема

Циљ предмета

Утврђивање језичких компетенција студената на нивоу Ц1 за све четири језичке вештине и упознавање са основама текстуалне анализе. Систематски се подстиче интегрисање рецептивних и продуктивних језичких вештина и унапређење лексичке, граматичке, фонетске/прозодијске, дискурсне, прагматичке и социолингвистичке компетенције, те уравнотежени развој флуентности и прецизности изражавања у складу са циљним нивоом знања енглеског, односно француског језика.

Исход предмета

Студент уме да:

- анализира структуру датог писаног или усменог текста
- примени организационе принципе и кохезивне стратегије у краћим текстуалним формама
- произведе кохерентан текст реконструишући језичке/културолошке елементе којима се постиже жељени ефекат као и критички приказ различитих репрезентативних текстова на енглеском и на француском језику у писаној и у усменој форми

Садржај предмета

Теоријска настава

Логичка структура и организација текста. Кохерентност и кохезивни фактори текста, лексичка и граматичка кохезија, структура информација. Одлике писаног академског дискурса, научног, формалног и неформалног стила. Наративни и дескриптивни текст. Критичко мишљење, критичко читање. Реторички принципи организације текста. Одлике текстова штампаних и дигиталних медија. Мултимодални текст као обележје културе.

Практична настава:

Радионице: Продукција и интерпретација текстуалног садржаја у односу на реторичку ситуацију. Критичко читање и реторичка анализа одабраних текстова, аотирање, анализа структуре текста, писање сажетка, писање парафразе. Различити формати усмене презентације. Студенти се оспособљавају да прате дужи говор (укључујући и специјализована излагања), да уочавају суптилне разлике у стилу, те имплицитно као и експлицитно значење. Развија се способност јасног, прецизног и ефектно структурираног усменог и писменог изражавања о комплексним темама.

Литература

Carter, R. et al. (1997). Working with texts. London: Routledge.

Chivers, B. and Michael Shoolbred. (2007). A Student's Guide to Presentations. London: Sage.

Collectif (2007). Nouveau DALF C1-C2 , 250 activités. Paris: Clé International, Scolaire /Universitaire.

Cottrell, S. (2005). Critical Thinking Skills. Houndmills, Basingstoke Hampshire: Palgrave MacMillan.

Goshgarian, G.(2006). Dialogues, An Argument Rhetoric and Reader. London: Longman.

Увод у студије превођења

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 6

Услов: нема

Циљ предмета

Упознавање са преводилачким теоријама и са њиховим значајем за ефикасну и квалитетну праксу превођења.

Исход предмета

По завршетку курса, студенти треба да буду способни да:

1. препознају и опишу методе, парадигме и главне правце истраживања преводилачких студија као научне области
2. критички процене поставке и тумачења различитих преводилачких теорија
3. прате развој преводилачких студија кроз идентификовање главних проблема и методологије као и праваца развоја савремених теорија
4. приступају практичним и теоријским проблемима у превођењу узимајући у обзир међусобну повезаност социо-културних и когнитивних фактора, сложеност процеса превођења и културолошку и етичку функцију превода

Садржај предмета

Теоријска настава

Преводилачке студије као научна област (Холмсва мапа). Дефинисање превода и превођења. Врсте и облици превођења. Јединица анализе превода. Преводилачки проблем. Параметри квалитета у преводу. Разумевање основних теоријских појмова у оквиру следећих приступа превођењу:

1. лингвистичког (појам и врсте еквиваленције, преводилачке технике и стратегије),
2. дескриптивног (појам норме, приоритет циљне културе, преводилачке универзалије),
3. функционалистичког (скопос, вантекстуални и текстуални фактори, радни налог, адекватност),
4. културолошког (постколонијализам, родна перспектива),
5. активистичког (теорија наратива, теорија акције).

Практична настава - семинар:

Семинар - Анализа истраживачких метода у репрезентативним научним радовима различитих теоријских приступа.

Литература

Nord, C. 1997. Translating as a Purposeful Activity. Manchester: St. Jerome Publishing.

Pym, Anthony (2010). Exploring Translation Theories. London: Routledge.

Simeoni, Daniel (1998). „The Pivotal Status of the Translator’s Habitus“. Target 10:1, 1-39.

Toury, Gideon (1995). Descriptive Translation Studies – and beyond. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company

Venuti, Lawrence (2000). The Translation Studies Reader. London & New York: Routledge.

Превођење пословних и правних текстова 1 - енглески, немачки и француски

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 9

Услов: нема

Циљ предмета

Циљ овог курса је да код студената развије способност препознавања, разумевања и решавања основних практичних проблема писменог превођења преко превођења једноставнијих, али и обимнијих стручних текстова из области права, економије, политике, технике, науке итд. Такође, циљ курса јесте да код студената развије способност да решавају различите проблеме који настају као последица постојања различитих типова еквиваленције на синтаксичком, семантичком и прагматичком нивоу. Кроз наставу на овом курсу код студената се развија свест о постојању различитих преводачких стратегија. Ради се на развијању критичког односа према сопственом и туђем преводу, као и на развијању способности аргументованог образлагања критичког става.

Исход предмета

По завршетку курса, студенти треба да буду способни да:
анализирају велики број различитих типова текста и преведу их на неки од циљних језика, решавају преводачке проблеме користећи одговарајуће преводачке технике и стратегије, критички процене адекватност примењених преводачких техника у сопственом преводу и у преводима других преводаца.

Садржај предмета

Теоријска настава

Наставне области по недељама: (1 и 2) Правне тековине ЕУ; (3 и 4) Политика (дневна политика, међнародна политика, избори, дипломатија, државно уређење, државна управа); (5 и 6) Економија и пословни језик (фр. Gestion); (7 и 8) Култура, уметност, образовање; (9 и 10) Језик медија (електронски и штампани медији); (11 и 12) Друштвено-хуманистичке и природне науке, техника, компјутерска и информациона технологија.

Практична настава:

На часовима се у почетку ради са текстовима општијег регистра, мада се студенти суочавају са специфичним проблемима датих регистара. Текстови се студентима задају као домаћи задаци, тако да долазе припремљени на наставу. Настава на курсу подразумева примену техника писменог превођења.

Литература

Baker, Mona (1992) In Other Words. A Coursebook on Translation. Routledge.

Best, Joanna; Kalina, Sylvia (2002): Übersetzen und Dolmetschen. Eine Orientierungshilfe. Tübingen: A. Francke (UTB, 2329).

Gile, Daniel (1995). Basic concepts and models for interpreter and translator training. Amsterdam. Philadelphia. J. Benjamins Pub. Co.

Gile, Daniel. 2005. La traduction, La comprendre, L'apprendre. Paris: Presses Universitaires

Samuelsson-Brown, Geoffrey (2004) A practical guide for translators, 4th Edition. Multilingual Matters

Увод у консекутивно превођење 1

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 6

Услов: нема

Циљ предмета

Циљ овог курса је да студенте упозна са општим принципима консекутивног превођења, као и да их уведе у основне вештине кроз једноставније преводилачке задатке. Студенти у првом семестру треба да стекну извесно искуство вежбајући консекутивно превођење, као и превођење с листа, што треба да их припреми за даље развијање вештине консекутивног превођења у другом семестру.

Исход предмета

Студент је у стању да уочи структуре различитих типова говора (разне врсте обраћања) у изворном језику и да ове структуре на адекватан начин пренесе у циљни језик. Студент уме да адекватно у погледу значења и језичког регистра, не нарушавајући кохезију и значење говора/текста, без вођења бележака или са њим, пренесе смисао једноставнијег говора.

Садржај предмета

Теоријска настава

Технике консекутивног превођења и увод у технике консекутивног превођења. Овладавање следећим техникама: превод с листа, превод дијалога између два саговорника у оба смера (dialogue interpreting), краћих говора без вођења бележака (5-6 минута), савладавање технике вођења бележака (note-taking). Основна правила кодекса понашања консекутивног преводиоца у процесу превођења.

Практична настава:

За усвајање техника консекутивног превођења, студенти се обучавају прво кроз држање краћих говора на задату тему и упознавање са техникама дисања и контроле гласа. Увежбавање основних преводилачких вештина и метода; принципи хватања бележака у превођењу (нотирање идеја уместо речи, скраћивања, повезивања, негација, емфаза, вертикалност, једноставност); интеграција основних вештина у консекутивном превођењу; анализа и презентација информација; вежбања усмерена ка адекватном преношењу смисла краћег говора, кроз идентификацију, а затим преношење на другом језику свих суштинских информација и свих битних детаља. Студент учи да адекватно у погледу значења и језичког регистра без вођења бележака преведе краћи говор. Студент учи и да уз усвајање технике вођења бележака преведе консекутивно говор у трајању од приближно 4-5 минута.

Студенти се самосталним радом припремају за часове тако што налазе, анализирају и припремају текстове, говоре итд. за симулације које се одигравају на часу. Користе се различити типови говора (предавања, интервјуи, поздравни говори), чланци из дневне и недељне штампе.

Литература

Gile, D. (1995) "Basic Concepts and Models for Interpreter and Translator Training". Amsterdam: John Benjamins (revised 2009 edition available as E-Book)

Gillies Andrew, Note-Taking for Consecutive Interpreting - A short Course, St. Jerome Publishing Ltd, 2005.

Pöchhacker, Franz and Miriam Shlesinger ed. (2002), The Interpreting Studies Reader, London: Routledge

Rozan Jean-François, La prise de notes en interprétation consécutive, Librairie de l'Université Georg, 1974.

Селесковић Даница, Ледерер Маријана, Образложен педагошки прилаз настави конференцијског превођења, превод с француског Петар и Љиљана Новаковић, Београд, Удружење научних и стручних преводилаца Србије, Космос, 2007.

Увод у стручну област: економија

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: нема

Циљ предмета

Циљ курса је да студенте упуту у основне појмове из области економије, макроекономије, политике, науке, технологије, итд. како би стекли компетенције неопходне за аналитички приступ и разумевање специјализованог (стручног) текста и целисходну припрему за превођење.

Исход предмета

По успешно завршеном курсу, студенти ће овладати основним знањима о појмовном апарату области као што су економија, политика, дипломатија, наука итд, као и стратегијама за разумевање текста писаног у регистру струке.

Садржај предмета

Теоријска настава

Макроекономија, основни појмови; макроекономска историја; трустови; тржиште; одрживи економски развој; БНП, централне банке, банкарски системи, финансијски извештаји; инвестиције; дипломатија; еволуција дипломатије; елементи и институције америчке демократије; елементи и институције британског политичког система ; наука и техника као институције.

Литература

Dasgupta, P. (2007) Economics: A very short introduction. Oxford. OUP

Valelly, R. (2013) American Politics. A very short introduction. Oxford. OUP

Wright, T. (2013) British Politics. A very short Introduction. Oxford. OUP

Увод у стручну област: право

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: нема

Циљ предмета

Упознавање студената са основним правним појмовима. Разумевање правног поретка, правних система, правних института. Поступак тумачење права средствима правне технике. Упознавање са правном терминологијом и са обележјима правних текстова. како би стекли компетенције неопходне за аналитички приступ и разумевање специјализованог (стручног) текста и целисходну припрему за превођење.

Исход предмета

Студенти ће разумети основне појмове државе и права, умеће да препознају основне одлике различитих правних система, разумеће системе правних установа, грана и области, те ће бити способни да се служе правном терминологијом.

Садржај предмета

Теоријска настава

1. Предмет, Однос и утицај државе и права, Методи, Дефинисање државе и права; 2. Теорије о држави, Елементи државе; 3. Државни облик, Државни послови; 4. Појам државне организације, Начела државне организације, Државни органи; 5. Теорије о праву; 6. Појам, врсте и улога друштвених норми; 7. Појам, врсте и делови правне норме; 8. Појам и врсте правних аката; 9. Појам и елементи правног односа, Правне чињенице; 10. Сазнавање и важење правне норме; 11. Појам и врсте тумачења и исправно значење правне норме; 12. Правни поредак, Правни систем; 13. Врсте правних система; 14. Појам, врсте и обезбеђење легалитета; 15. Правни облици државе.

Литература

Вукадиновић, Гордана и Драган Митровић. Увод у право, Правни факултет и ЈП Службени гласник, Београд, 2010.

Valelly, R. (2013) American Politics. A very short introduction. Oxford . OUP

Wright, T. (2013) British Politics. A very short Introduction. Oxford. OUP

Лукић, Радомир Д.и Будимир П. Кошутић, Увод у право, Центар за публикације Правног факултета у Београду, 2005

Увод у европски правни систем и институције

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 3

Услов: нема

Циљ предмета

Курс је намењен студентима усменог и писменог превођења који ће се бавити тематиком из области европског права и европских институција. Циљ курса је да у сажетом облику упозна студенте са организационом и правном структуром Европске уније, европским институцијама и основама европског права, како би им се олакшала припрема за превођење текстова из ових домена.

Исход предмета

По успешно завршеном курсу, студенти ће разумети устројство Европске уније, функционисање европских институција, те разликовати различите облике законских аката и познавати темељна документа Уније.

Садржај предмета

Теоријска настава

Међународно, европско и национално право (основне карактеристике правни система и међусобне разлике); историја европских интеграција; институције Европске уније и њихова и структура; појмови федерализма, наднационализма и сарадње међу земљама чланицама; основи европског права; извори европског права; тумачење и примена европског права; директни и индиректни ефекти ; законодавне и административне процедуре у ЕУ; слободно кретање људи и роба; царинска унија.

Литература

Harley, T. (1988) The Foundations of European Community Law, Oxford. OUP

Lasok, D. (2001) Law and Institutions of the European Union, Butterworths.

Peterson, J. and M. Shackelton (eds) (2012) The Institutions of the European Union. Third edition. Oxford. OUP

Raworth, F. (2001) Introduction to the Legal System of the European Union. Oxford. OUP

Истраживање и припрема за усмено и писмено превођење

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 6

Услов: нема

Циљ предмета

Циљ овога курса је да студенте обучи за коришћење већег броја истраживачких метода и да их упозна са основним принципима рачунарски потпомогнутог превођења и управљања терминологијом, а у сврху успешног обављања преводилачких задатака, као и у сврху припреме за писање завршних радова/теза и обављање истраживачког рада у области преводилачких студија. Истраживачке методе као што су проналажење извора у библиотекама и на интернету, њихова критичка евалуација и употреба, потом употреба и проширење јавно доступних термилошких база на интернету, усмерене су ка подизању нивоа преводилачких компетенција и ефикасности при обављању преводилачких задатака, као и при истраживачком раду.

Исход предмета

Студент је у стању да обави сакупљање и критичку евалуацију термилошких ресурса и референтних материјала у оквиру припреме језичких ресурса неопходних за превођење и/или истраживачки рад у области преводилачких студија. Студенти су такође оспособљени да обаве критичку процену могућности програмских пакета за рачунарски потпомогнуто превођење и управљање терминологијом, те да одаберу најбољу комбинацију језичких ресурса и програмских алата за одређени преводилачки пројекат. Студенти су у стању да користе базичну дескриптивну статистику у оквиру научног истраживања из области преводилачких студија, као и да конципирају и спроведу истраживачки рад и потом га представе у облику научног или дипломског рада.

Садржај предмета

Теоријска настава

Подела истраживачких метода по типу. Кључни појмови. Компаративни, процесуални и каузални модел истраживања. Термилошка теорија, појмови, појмовна структура, представљање појмова, дефиниције. Термилошке базе. Једнојезичне и дво/вишејезичне базе. Структура термилошких база. Екстракција и размена термина међу термилошким базама. Стандардизација терминологије. Интерфејс преводаца - терминологија. Паралелни корпуси и терминологија. Основни принципи рачунарски потпомогнутог превођења. Структура завршног рада. Планирање, циљеви, хипотезе, методолошки приступи. Сакупљање грађе, паралелизација текстова и анотација текстова у циљу обављања истраживачког рада у области преводилачких студија.

Практична настава:

Практична примена теоријских знања кроз вежбе на рачунару: истраживање и сакупљање референтних материјала у базама података; анотација текстуалних података; рад са термилошким ресурсима; претраживање и израда једнојезичних и двојезичних корпуса и њихова примена у области управљања терминологијом; базична квантитативна истраживања корпуса; употреба програма за управљање библиографским ресурсима; основе рада у програмима за рачунарски потпомогнуто превођење.

Литература

- Dubuc, R. (1997). *Terminology: A Practical Approach*, Québec: Linguattech
- Lambert, S & Moser-Mercer, B. (eds) (1994). *Bridging the Gap: Empirical Research in Simultaneous Interpretation*, Amsterdam: John Benjamins.
- Rasinger, S. (2008). *Quantitative Research in Linguistics: an Introduction*, London and New York: Continuum.
- Somers, Harold (ed.) (2003). *Computers and Translation: a Translator's Guide*, Amsterdam: John Benjamins.
- Williams, J & Chesterman, A. (2002). *The Map: The Beginner's Guide to Doing Research in Translation Studies*, Manchester: St. Jerome Publishing.

Српски језик 2

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 3

Услов: одслушан Српски језик 1 и сакупљених 60% поена за предиспитне обавезе

Циљ предмета

Студент треба да усаврши практична знања из области лингвистике текста (релевантне врсте текста и њихова својства), лингвостилистике и функционалне стилистике (научни функционални стил, новинарски функционални стил, административни функционални стил итд.) и прагматике (вербална и невербална комуникација), као и то да се оспособи да стечено знање из наведених области исправно примењује у усменој и писаној комуникацији. Циљ је и развијање способности активног слушања, као и реторичких способности и оспособљавање за усмено излагање уопште.

Исход предмета

Студенти ће умети да самостално анализирају текстуални материјал примењујући принципе стилистичке и семиотичке анализе, да спроведу анализу текстуалног материјала на одређену тему, те да своје истраживање прикажу у различитим форматима текста прилагођеним контексту и циљној публици.

Садржај предмета

Теоријска настава

1. Функционална стилистика. 2. Функционални стил – одређење појма. 2.1. Принципи за издвајање функционалних стилова: сфера (домен, делатност) употребе језика; однос међу саговорницима; медијум; структура текста, начин излагања. 3. Типологија функционалних стилова – књижевноуметнички; научни; публицистички; административни; разговорни стил. 3.1. Основна (лексичко-граматичко-прагматичка) обележја издвојених стилова. 3.2. Жанровска разноликост и раслојеност издвојених функционалних стилова; издвајање подстилова. 4. Дистинктивне особености појединих функционалних стилова на синтаксичком плану. 4.1. Номинализације и кондензације – значењски типови и структурни обрасци у светлу функционалних стилова. 4.2. Семантички аналитизам – декомпоновање језичких јединица; експлицитна категоризација. 4.3. Агенс – граматикализација и лексикализација; анонимизација. 4.4. Пасив: рефлексивни и партиципски / актив. 4.5. Употреба и значење глаголских облика (презент; претеритални глаголски облици (перфекат : плусквамперфекат / аорист / имперфекат); инфинитив : да + презент као обележја функционалног стила; императив и др.) 4.7. Елиптичне конструкције. 4.8. Спрега тип текста – тематско поље – лексичко значење.

Практична настава:

Анализа и продукција основних и сложених текстуалних образаца. Рад на различитим типовима жанровских раслојених текстова уз уочавање најчешћих супстандардних појава у говореном и писаном језику и њихову корекцију.

Литература

Гловацки-Бернарди, Зрињка. О тексту. Загреб : Школска књига. 2004.

Катнић Бакаршић, Марина. Лингвистичка стилистика. Budapest: Open Society Institute. 1999.

Кликовац, Душка. Из проблематике функционалних стилова у српском језику. Књижевност и језик. 1-2, 2002: 9-25.

Кликовац, Душка. Језик и моћ. Београд: Библиотека XX век. 2008.

Тошовић, Бранко. Функционални стилови. Сарајево: Свјетлост. 1988.

Енглески језик са немачким језиком 2

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: одслушан предмет Енглески језик са немачким језиком 1, сакупљено 60% поена за предиспитне обавезе

Циљ предмета

Унапређење језичких компетенција студената са нивоа Ц1 до нивоа Ц2 за све четири језичке вештине кроз активну примену анализе текста. Посебна пажња се посвећује овладавању вештинама резимирања, реконструкције, уређивања, ревизије и лекторисања текста.

Исход предмета

Студенти ће умети да самостално анализирају текстуални материјал примењујући принципе стилистичке и семиотичке анализе, да спроведу анализу текстуалног материјала на одређену тему, те да своје истраживање прикажу у различитим форматима текста на енглеском и на немачком језику прилагођеним контексту и циљној публици.

Садржај предмета

Теоријска настава

Тематски семинар: Проучавањем одлика текстова на енглеском и немачком језику у различитим областима, студенти се уводе у процес моделовања текста према задатом обрасцу. Часови су структурирани око активности везаних за дискусију о унапред дефинисаним темама, читање текстова са листе лектире и критички коментар форме и језичких одлика текстова. Низови задатака укључују уводна излагања у вези са темама о којима ће се дискутовати на часовима, те циклусе читања и писања - развијање и саопштавање идеја у професионалном окружењу.

Практична настава:

Радионице: Анализа и продукција основних и сложених текстуалних образаца - тематске области укључују: технологију, науку, техничко писање, културолошка обележја, језик и родно профилирање, норму и регионалне карактеристике језика, штампане медије, рекламу, радно окружење, језик и информационе и комуникационе технологије, однос језика и политике, моделе који припадају говорном и писаном језику, те високо колоквијалне књижевне и не-књижевне текстове. Праћење, анализа и реконструкција јавних обраћања и другог говорног текста, предавања и излагања у којима се у знатној мери користи непозната терминологија.

Литература

Carter, R. et al. (1997). Working with texts. London: Routledge.

Fit fürs Goethe-Zertifikat C1. Ismaning: Max Hueber Verlag.B21

Goddard, A. and Beverly Geesin. (2011). Language and Technology. London: Routledge.

Koester, A. (2004). Language of Work. London: Routledge.

Reeves, C. (2005). Language and Science. London: Routledge.

Енглески језик са француским језиком 2

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: одслушан предмет Енглески језик са француским језиком 1, сакупљено 60% поена за предиспитне обавезе

Циљ предмета

Унапређење језичких компетенција студената са нивоа Ц1 до нивоа Ц2 за све четири језичке вештине кроз активну примену анализе текста. Посебна пажња се посвећује овладавању вештинама резимирања, реконструкције, уређивања, ревизије и лекторисања текста.

Исход предмета

Студенти ће умети да самостално анализирају текстуални материјал примењујући принципе стилистичке и семиотичке анализе, да спроведу анализу текстуалног материјала на одређену тему, те да своје истраживање прикажу у различитим форматима текста на енглеском и на француском језику прилагођеним контексту и циљној публици.

Садржај предмета

Теоријска настава

Тематски семинар: Проучавањем одлика текстова на енглеском и француском језику у различитим областима, студенти се уводе у процес моделовања текста према задатом обрасцу. Часови су структурирани око активности везаних за дискусију о унапред дефинисаним темама, читање текстова са листе лектире и критички коментар форме и језичких одлика текстова. Низови задатака укључују уводна излагања у вези са темама о којима ће се дискутовати на часовима, те циклусе читања и писања - развијање и саопштавање идеја у професионалном окружењу.

Практична настава:

Радионице: Анализа и продукција основних и сложених текстуалних образаца - тематске области укључују: технологију, науку, техничко писање, културолошка обележја, језик и родно профилирање, норму и регионалне карактеристике језика, штампане медије, рекламу, радно окружење, језик и информационе и комуникационе технологије, однос језика и политике, моделе који припадају говорном и писаном језику, те високо колоквијалне књижевне и не-књижевне текстове. Праћење, анализа и реконструкција јавних обраћања и другог говорног текста, предавања и излагања у којима се у знатној мери користи непозната терминологија.

Литература

Carter, R. et al. (1997). Working with texts. London: Routledge.

Goddard, A. and Beverly Geesin. (2011). Language and Technology. London: Routledge.

Koester, A. (2004). Language of Work. London: Routledge.

Niquet G.(1992) Écrire avec logique et clarté. Paris: Hatier.

Reeves, C. (2005). Language and Science. London: Routledge.

Увод у студије превођења - семинар

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 3

Услов: одслушан Увод у студије превођења, сакупљено 60% поена за предиспитне обавезе

Циљ предмета

Увежбавање конципирања истраживања преводилачких тема у складу са дескриптивним, културолошким, функционалистичким или активистичким приступом.

Исход предмета

По завршетку курса, студенти ће умети да ураде нацрт истраживања за мастерски рад и да образложе свој предлог.

Садржај предмета

Теоријска настава

Критичко читање стручне литературе. Конципирање нацрта истраживања.

Практична настава - семинар:

Критеријуми за одабир извора података. Формулација хипотезе и истраживачких питања. Операционализација конструкта.

Литература

- Saldanha, Gabriela, O'Brien, Sharon (2013). Research Methodologies in Translation Studies. Manchester/Kinderhook: St.Jerome Publishing.
- Williams, Jenny, Chesterman, Andrew (2002). The Map. Manchester/Kinderhook: St.Jerome Publishing.
- Chesterman, Andrew. 1997. Memes of Translation: The Spread of Ideas in Translation Theory. Amsterdam & Philadelphia: John Benjamins.
- Simon, Sherry. 1996. Gender in Translation: Culture Identity and Politics of Transmission. London: Routledge.
- Tymoczko, Maria and Edwin Gentzler. eds. 2002. Translation and Power. Amherst: University of Massachusetts Press.

Превођење пословних и правних текстова 2 - енглески, немачки и француски

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 9

Услов: нема

Циљ предмета

Циљ овог курса је да код студената надогради способност препознавања, разумевања и решавања основних практичних проблема писменог превођења преко превођења једноставнијих, али и обимнијих стручних текстова из области права, финансија, медицине, екологије, спорта, туризма итд. Такође, циљ курса јесте да код студената развије способност да решавају различите проблеме који настају као последица постојања различитих типова еквиваленције на синтаксичком, семантичком и прагматичком нивоу. Кроз наставу на овом курсу код студената се развија свест о постојању различитих преводачких стратегија. Ради се на развијању критичког односа према сопственом и туђем преводу, као и на развијању способности аргументованог образлагања критичког става.

Исход предмета

По завршетку курса, студенти треба да буду способни да: анализирају велики број различитих типова текста и преведу их на неки од циљних језика, решавају преводачке проблеме користећи одговарајуће преводачке технике и стратегије, критички процене адекватност примењених преводачких техника у сопственом преводу и у преводима других преводаца.

Садржај предмета

Теоријска настава

Наставне области по недељама: (1,2 и 3) Правна и судска терминологија; (4) Увод у судско превођење; (5 и 6) Медицина и фармација; (7 и 8) Финансије, банкарство и рачуноводство; (9 и 10) Екологија и заштита животне средине, грађевинарство, архитектура, дизајн, мода; (11 и 12) Спорт, хотелијерство, туризам и угоститељство.

Практична настава:

Регистарски и функционално упосебљавање текстова. Студенти се суочавају са специфичним проблемима датих регистара. Примена техника писменог превођења.

Литература

Baker, Mona (1992) In Other Words. A Coursebook on Translation. Routledge.

Gile, Daniel(1995). Basic concepts and models for interpreter and translator training. Amsterdam. Philadelphia. J. Benjamins Pub. Co.

Gile, Daniel. 2005. La traduction, La comprendre, L'apprendre. Paris: Presses Universitaires

Hönig, Hans G. (1997): Konstruktives Uebersetzen. 2. Aufl. Tübingen: Stauffenburg (Studien zur Translation, 1).

Samuelsson-Brown, Geoffrey (2004) A practical guide for translators, 4th Edition. Multilingual Matters

Увод у консекутивно превођење 2

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 6

Услов: одслушан Увод у консекутивно превођење 1, сакупљено 60% поена за предиспитне обавезе

Циљ предмета

Циљ овог курса је да студенте упозна са општим принципима консекутивног превођења, као и да их уведе у напредније вештине кроз нешто захтевније преводачке задатке. Студенти у другом семестру треба да стекну извесно искуство вежбајући консекутивно превођење, као и превођење с листа, што треба да их припреми за сложене преводачке задатке у другој години мастер студија.

Исход предмета

Студент је у стању да уочи структуре различитих типова говора (разне врсте обраћања) у изворном језику и да ове структуре на адекватан начин пренесе у циљни језик. Студент уме да адекватно у погледу значења и језичког регистра, не нарушавајући кохезију и значење говора/текста, без вођења бележака или са њим, преведе краћи или дужи говор, или дијалог.

Садржај предмета

Теоријска настава

Рад на даљем усвајању и побољшању техника консекутивног превођења. Усвајање основних правила кодекса понашања консекутивног преводаца у процесу превођења, интерперсонална компетенција у раду са различитим клијентима, контрола стреса и питање поверљивости информација. Увид у аспекте вербалне и невербалне комуникације и културног контекста релевантне за консекутивно превођење.

Практична настава:

Увежбавање следећих техника: превод с листа, превод краћег разговора између два саговорника у оба смера (liaison interpreting), консекутивно превођење краћих говора без вођења бележака (5-6 минута), савладавање технике вођења бележака (note-taking). Студент учи да адекватно у погледу значења и језичког регистра без вођења бележака преведе краћи говор. Студент учи и да уз усвајање технике вођења бележака преведе консекутивно говор у трајању од приближно 10 минута. Студенти се упознају са значајнијим политичким, културним, економским и правно-политичким темама, које привлаче интересовање јавности. У вежбању дијалогског (тј. комуналног) превођења студенти се припремају за теме и ситуације из области здравства и различитих јавних и административних послова.

Литература

Djurovic Annette: Die Notation als Hilfsmittel in der zweisprachig vermittelten Kommunikation. Philologia 2009, 7, 37-46.

Gillies Andrew, Note-Taking for Consecutive Interpreting - A short Course, St. Jerome Publishing Ltd, 2005.

Pöchhacker, Franz (2004), Introducing Interpreting Studies, London: Routledge

Rozan Jean-François, La prise de notes en interprétation consécutive, Librairie de l'Université Georg, 1974

Селесковић Даница, Ледерер Маријана, Образложен педагошки прилаз настави конференцијског превођења, превод с француског Петар и Љиљана Новаковић, Београд, Удружење научних и стручних преводаца Србије, Космос, 2007.

Конференцијско превођење 1

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 15

Услов: положен квалификациони тест, положени испити Увод у консекутивно превођење 1 и 2

Циљ предмета

Унапређење компетенција и вештина консекутивног превођења

Достизање основног нивоа професионалне компетенције из вештина и стратегија симултаног превођења у свим фазама извођења преводилачког задатка,

Исход предмета

Након успешно завршеног курса, студенти ће бити способни да:

1. примене принципе конференцијског превођења у стварним животним ситуацијама,
2. испоље кључне когнитивне вештине за конференцијско превођење, као што су концентрација, слушање и говор у исто време, анализа сопствене продукције, итд,
3. покажу да владају вештинама и стратегијама неопходним за конференцијско превођење, као што су превођење с листа, контрола стреса, дељење пажње, итд,
4. у пракси превођења користе стандардну професионалну опрему,

Садржај предмета

Теоријска настава

Даље усавршавање техника консекутивног превођења и припрема за симултано превођење. Усвајање техника симултаног превођења. Поступак израде глосара за потребе симултаног превођења. Усвајање кодекса понашања у кабини.

Практична настава:

Вежбе консекутивног превођења и припрема за симултано превођење. Превод истог текста консекутивно затим симултано. Симултано превођење уз познавање текста. Симултано превођење непознатог текста (говора). Тематске радионице: напредне вештине, стратегије и тактике конференцијског (симултаног) превођења у следећим областима: економија, трговина, међународно пословање, актуелни политички догађаји, наука и технологија, индустрија. Теме које се обрађују на појединачним часовима подложне су променама које зависе од брзине напредовања студената у групи. Употреба опреме у кабини.

Литература

Gambier, Yves, Gile, Daniel, Taylor, Christopher (1997) Conference interpreting : current trends in research : proceedings of the International Conference on Interpreting--What Do We Know and How? : Turku, August 25-27, 1994. J. Benjamins.

Gile, D. (1995) Basic Concepts and Models for Interpreter and Translator Training. Amsterdam: John Benjamins (revised 2009 edition available as E-Book)

Lambert, S & Moser-Mercer, B. (eds) (1994) "Bridging the Gap : Empirical Research in Simultaneous Interpretation". Amsterdam: John Benjamins

Roderick Jones, Conference Interpreting Explained, St Jerome, 1998.

Seleskovitch, D. & Marianne Lederer, (1986) La traduction simultanée, expérience et théorie, Paris, Didier Érudition.

Стручно превођење 1

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 15

Услов: Положен испит из Превођења правних и пословних текстова 1 и 2

Циљ предмета

Циљ овог курса је унапређење вештина и компетенција студената неопходних за састављање функционалног превода који испуњава различите захтеве преводачког тржишта. Основно разумевање стручних области и ванјезичких фактора који утичу на превод, као и вештина превођења културно специфичних текстова. Анализирање изворног и преведеног текста и примењивање одговарајућих преводачких поступака. Рад са корпусом и паралелним текстовима. Упознавање са типовима текстова који постоје у оквиру сваке од специјалистичких области, као и овладавање командама и функцијама софтвера за обраду текста које су неопходне за писање и превођење стручних текстова. Унапређење способности коришћења референтних штампаних и електронских приручника, глосара и речника.

Исход предмета

Студент поседује вештине и компетенције неопходне како би урадио функционалан превод који испуњава различите захтеве преводачког тржишта и зна како да у процесу превођења користи регистре стручних области обухваћених курикулумом. Студент има способност да у одређеној мери разуме стручне области и ванјезичке факторе који утичу на превод и зна како да преведе културно специфичан текст. Студент током свакодневних преводачких активности употребљава софтвер за обраду текста. Студент је компетентан да уради лектуру свог и туђег превода и верификује финални превод. Студент има састављене глосаре за специјалистичке области обухваћене курикулумом.

Садржај предмета

Теоријска настава

Наставне области по недељама: (1,2 и 3) Пословни језик и превођење економских текстова; (4,5 и 6) Језик медија; (7,8 и 9) Превођење стручних текстова из области техничких наука и информационих-технологија; (10,11 и 12) Превођење текстова који се односе на правне тековине Европске уније.

Практична настава:

Практична настава обухвата израду глосара, групни или индивидуални превод краћег непознатог текста на часу, тестирање познавања стручне терминологије на крају сваке области и преводачки пројекат који се ради ван часа и састоји се од индивидуалног превода стручног текста дужине до 10 страна.

Литература

Armstrong, Nigel: 2005, Translation, linguistics, culture : a French-English handbook, Multilingual Matters, Clevedon, Buffalo, 1853598054

Baker, M. (ed.) (1998) The Routledge Encyclopedia of Translation Studies. London: Routledge.

Hervey, Sándor G. J.; Higgins, Ian; Loughridge, Michael (2006): Thinking German translation. 2. ed. London: Routledge (Thinking translation).

Munday, J. (2008), Introducing Translation Studies; Theories and Applications. London: Routledge.

Munday, J. (2009), The Routledge companion to translation studies, London: New York: Routledge.

Аудиовизуелно превођење 1

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 15

Услов: прихваћено мотивационо писмо, положен испит из предмета Увод у студије превођења

Циљ предмета

Разумевање специфичности језика различитих медија у различитим друштвеним околностима.
Разумевање функције различитих облика медијског текста у језичком и културолошком контексту.
Упознавање са алатима и софтвером за титловање и аудиодескрипцију.

Исход предмета

Студенти умеју да препознају и упореде карактеристике различитих облика аудиовизуелног превођења: титловања, надсинхронизације, говорног коментара и аудио-дескрипције, да примене знање о ширем социјалном, правном и технолошком контексту аудиовизуелног превођења и да процене аудиовизуелни текст у семиотичком оквиру.

Садржај предмета

Теоријска настава

Тематски семинари

Текст и контекст у превођењу мултимедијалног садржаја. Жанровске одлике медијских текстова. Анализа изворног материјала – вербални и невербални елементи, структура текста у документарном материјалу и у играном програму. Различити аспекти АВ превођења: трансфер из изворне културе, кодирање невербалне информације. Интерсемиотички превод. АВ превођење у друштвеном и правном контексту.

Практична настава:

Радионице

Анализа АВ материјала и превода. Стандарди у АВ превођењу. Титловање – поступак анализе и припреме и рад са софтвером, надсинхронизација, говорни коментар. Документарни програм аспекти и изазови. Играни програм, телевизијски садржаји: дијалог у преводу, језички и културолошки контекст. Превод документарног програма са дневником превођења – групни рад.

Литература

Diaz Cintas J, Anderman G. (2009). Audiovisual Translation: Language Transfer on Screen. Basingstoke: Palgrave Macmillan.

Diaz Cintas J, ed. (2009). New Trends in Audiovisual Translation. Bristol: Multilingual Matters.

Diaz Cintas J, Matamala A, Neves J. (2010). New Insights Into Audiovisual Translation and Media Accessibility. Amsterdam and New York: Rodopi.

Diaz Cintas J, Remael A. (2007). Audiovisual Translation: Subtitling. Manchester: St Jerome.

Gambier, Y and Henrik Gottlieb, eds. (2001). (Multi) Media Translation. Amsterdam: John Benjamins.

Развој каријере и пословна етика

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 4

Услов: нема

Циљ предмета

Циљ овог курса је унапређење компетенција и вештина неопходних за успешну преводилачку каријеру, упознавање студената са питањем професионалне и законске одговорности преводиоца, стицање знања о организационом, правном и економском оквиру преводилачког посла. На курсу се посебна пажња обрађа на питање етичке одговорности преводиоца, поштовање правила понашања струке, етичке и правне аспекте улоге преводиоца у друштву.

Исход предмета

Студент је стекао теоријска и практична знања о организационом, правном и економском оквиру преводилачког посла и спреман је да започне успешну професионалну каријеру. Студент је у стању да стручно обавља преводилачки посао, јер поседује вештине неопходне за напредак у каријери писаног или конференцијског преводиоца. Студент је упознат са свим појединостима посла у разним областима преводиоца. Студент је свестан које вештине су му потребне за успешно и етичко обављање преводилачког посла.

Садржај предмета

Теоријска настава

Наставне области по недељама: (1) Преводилачка професија у ширем друштвеном контексту; (2) Компетенције једног преводиоца (лични квалитети и способности); (3) Преводилачки стандарди (анализа ситуације и примена професионалних стандарда на тржишту рада); (4) Општеприхваћене норме конференцијског преводиоца; (5) Норме учтивости у конференцијском преводиоцу (положај тела преводиоца, глас, мимика, расположење, култура облачења); (6) Основни етички принципи преводилачке професије (одговорност преводиоца и правила понашања); (7) Потенцијалне етичке дилеме (студије случаја); (8) Планирање самосталне преводилачке каријере (организациони, правни и економски оквир); (9) Улога, важност и примена компјутерске технологије у зачетку преводилачке каријере; (10) Управљање временом. Закључивање уговора о ангажовању. Формирање цене рада; (11) Професионално усавршавање и стручне обуке. Стручна удружења; (12) Актуелни трендови и перспектива преводилачке професије.

Практична настава:

Студент учи како да отвори преводилачку агенцију, како да уради електронску презентацију своје агенције, како да уради понуду за преводилачки посао, како да се пријави на тендер за преводилачки посао, како да се понаша током обављања преводилачког посла, како да формира цену, како да напише рачун за обављене преводилачке услуге.

Литература

AIIC's Code of Professional Ethics

J. Guillet, Interpreters and Translators: Stories from People Who've Done It, 101 Publishing, 2011.

Monacelli, C., Self-Preservation in Simultaneous Interpreting, Amsterdam: John Benjamins Publishing, 2009.

Pöhhacker, F., Introducing Interpreting Studies, London: Routledge, 2004. (Ch. 8, 9, 10)

Tassini, A., The Translator Training Textbook, CreateSpace, 2011 (Chapters 8 & 9)

Преводачке технологије и алатке

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 3

Услов: нема

Циљ предмета

Развој способности ефикасног коришћења и примене информатичких технологија у превођењу, од базичног нивоа употребе програма за обраду текста и табеларне калкулације у превођењу, преко дигитализације текстова, организације дигитализованих текстуалних ресурса и употребе електронских и интернетских ресурса за превођење и управљање терминологијом, до употребе програма за рачунарски потпомогнуто превођење и управљање терминологијом SDL Trados Studio 2011; оспособљавање студената за стицање званичног сертификата компаније SDL за рад у програму SDL Trados Studio 2011.

Исход предмета

Способност ефикасног коришћења информатичке технологије у превођењу: дигитализација текстова, паралелизација текстова и израда преводне меморије, екстракција терминологије из монојезичних и вишејезичних текстова у електронском облику (online и offline), израда глосара у програму SDL Multiterm, израда AutoSuggest речника, администрација преводне меморије, тимски рад на преводачком пројекту преко интернета, лектура и коректура у оквиру програмског пакета SDL Trados Studio 2011. Оспособљеност за полагања испита за стицање преводачких сертификата компаније SDL: SDL Trados Studio 2011 - Level 3 Certification и SDL MultiTerm Level Certification.

Садржај предмета

Теоријска настава

Кратак историјат развија програма за рачунарски потпомогнуто превођење и општи принципи рада (сегментација, преводна јединица, итд.). Општи преглед комерцијалних и бесплатних програмских пакета за рачунарски потпомогнуто превођење. Дигитализација текстуалних материјала. Различити електронски записи текстуалних материјала. Стварање преводне базе података: технике и методе прикупљања репрезентивних текстова, форматирање, паралелизација и израда преводне меморије у програмском пакету SDL Trados Studio 2011. Израда AutoSuggest речника. Машинско превођење. Стварање термилошке базе података, основе ексцерпције термина и израда двојезичних глосара у програмском пакету SDL Multiterm 2011. Самостално превођење и рад у тиму преко серверских софтверских пакета компаније SDL. Лекотрисање, коректура и ревизија превода у самосталном и тимском облику рада. Координисање тима и одржавање преводне базе података. Интернет као преводачки ресурс.

Практична настава:

Практична примена свих теоријских знања кроз вежбања и преводне пројекте у програмском пакету SDL Trados Studio 2011. Практична демонстрација рада у програмима Star Transit, Atril DejaVu, Wordfast и OmegaT, као и израда тимског преводачког пројекта помоћу сервиса Google Translator Toolkit.

Литература

Bowker, Lynne (2002). Computer Aided Translation Technology: A Practical Introduction, Ottawa: Ottawa University Press.

Daelemans, Walter and Veronique Hoste (eds) (2010). Evaluation of Translation Technology, Brussels: ASP - Academic & Scientific Publishers.

Quah, Chiew Kin (2006). Translation and Technology, Basingstoke: Palgrave Macmillan.

Sager, C. Juan (1996). A Practical Course in Terminology Processing, Philadelphia: John Benjamins Publishing Company.

Somers, Harold (ed.) (2003). Computers and Translation: a Translator's Guide, Amsterdam: John Benjamins.

Увод у књижевно превођење

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 4

Услов: нема

Циљ предмета

СТИЦАЊЕ основних теоријских и практичних знања неопходних за књижевно превођење. УСВАЈАЊЕ основних знања из области књижевних поетика. РАЗВИЈАЊЕ преводилачких вештина путем практичног рада на књижевним текстовима: превођење ових текстова као и анализа постојећих превода. УСВАЈАЊЕ методологије истраживања неопходне за књижевно превођење. ПОДСТИЦАЊЕ студената на самостално истраживање.

Исход предмета

ПОВЕЗИВАЊЕ основних теоријских знања из књижевног превођења са преводилачком праксом. РАЗВИЈАЊЕ критичког и аналитичког става према конкретном преведеном књижевном тексту. Самостално ПРОМИШЉАЊЕ проблема везаних за књижевно превођење. РАЗВИЈАЊЕ преводилачких вештина на примеру књижевних текстова.

Садржај предмета

Теоријска настава

Главни приступи и правци у теорији и пракси књижевног превођења - кратак историјски преглед. Херменеутички приступ (Берман), Мешоник, теорија полисистема, проблем норме (Евен-Зохар и Тури). Заокрет ка култури и студије превођења (Баснет и Лефевр), постколонијана теорија (Спивак и Симон), однос "великих" и "малих" језика и књижевности, миграције, језик и идентитет. Превод и идеологија. Деконструкција (Дерида). Чин превођења, статус преводиоца у (циљној) култури (српској). Специфичност књижевног превођења и преводилачких проблема. Питање ауторства (преводиоца). Стил, естетика и реторичка ситуација, поређење изворног текста и превода.

Практична настава:

Преводилачке радионице (књижевно превођење Б-А и А-Б):

Рад на тексту: уочавање његових стилско-поетичких обележја и потенцијалних тешкоћа, употреба различитих преводилачких стратегија и приступа. Примена и развијање техника истраживања у процесу превођења. Проблем односа превода, текста, аутора и публике. Превођење различитих типова и различитих жанрова књижевног текста. Самостална анализа постојећег књижевног превода и уочавање одлика преводилачких стратегија. Анализа више постојећих превода истог књижевног дела. Вредновање (и самовредновање) квалитета превода. Преводилачка етика. (задовољавање стандарда за објављивање). Припрема текста за објављивање, лектура. Семинарски пројекат - превод књижевног текста.

Литература

Cronin, M. (2006). Translation and Identity. Oxon: Routledge.

Gentzler, E. (2001). Contemporary Translation Theories. Clevedon: Multilingual Matters.

Lefevere, A. (1992). Translating Literature. Modern Language Association of America

Берман Антоан (2004) Превођење и слово или Коначиште за далеког. С француског превела Александра Манчић. Београд : Рад : Алтернативна академска образовна мрежа.

Мешоник Анри (2004) Од лингвистике превођења до поетике превођења. С француског превеле Бојана Анђелковић, Зорана Ђаковић. Београд : Рад : Алтернативна академска образовна мрежа

Интеркултурне компетенције и медијација

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 4

Услов: нема

Циљ предмета

Развој социокултурних и језичких компетенција потребних за друштвено одговорно превођење и тумачење.

Исход предмета

По завршетку овог предмета, студенти ће моћи да се поставе као културни медијатори, да препознају социокултурни и етички контекст интерјезичке комуникације, поседоваће способност за вођење емпатијског интервјуа у различитим професионалним, политичким и здравственим контекстима, самосвест о важности занимања преводиоца/тумача и умеће наметања друштвено одговорних дискурзивних пракси о у интеркултурном и интерјезичком дијалогу.

Садржај предмета

Теоријска настава

1. Дефинисање термина и концепата: интеркултурна комуникативна компетенција; медијација; интеракција, социокултурна компетенција, дискурзивна пракса, анализа конверзације, критички приступ анализи конверзације;
2. макро-социјални аспекти превођења и тумачења: језик као друштвена пракса и као одраз односа друштвене моћи; друштвена моћ и дискурзивне праксе; хијерархијска структура језичке комуникације; друштвено одговорно превођење/тумачење/ медијација; етички принципи у превођењу и тумачењу/медијацији;
3. микро-социolingвистички (интеракцијски) аспекти превођења и тумачења: дискурзивне стратегије у превођењу и тумачењу у институцијама друштвеног и државног система; социolingвистичка компетенција и дискурзивне норме у превођењу и тумачењу, односно, медијацији; анализа конверзације из перспективе значаја друштвене моћи; интеркултурна комуникација као друштвена акција;
4. критички приступ превођењу и тумачењу: методолошка разматрања, емпатијски интервју, тумач/преводац као агенс у интеркултурној и интерјезичкој комуникацији, преговарање значења из перспективе корисника услуга превођења/тумачења; способност трансформације и адаптације друштвено и институционално наметнутих друштвених и комуникативних пракси у циљу препознавања потреба "другог и различитог" у процесу превођења/тумачења/медијације

Практична настава:

анализа случаја; посете институцијама система и анализа праксе тумачења/превођења; пракса у релевантним институцијама; вођење дневника превођења/тумачења

Литература

Cronin, M. (2006). Translation and Identity. Oxon: Routledge.

Rudwin, Mette & Elena Tomassini. 2011. Interpreting in the community and workplace. New York: Palgrave Macmillan.

Schaffner, Christina. 2004. Translation research and interpreting research. Clevedon, Buffalo, Toronto: Multilingual matters.

Локализација

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 4

Услов: нема

Циљ предмета

Развитак способности ефикасног коришћења и примене информатичких технологија у локализацији софтверских производа и веб сајтова и способности управљању провдилачким тимовима ангажованим на локализацијским пројектима. Развијање свести о свим релевантним аспектима прилагођавања софтвера или веб сајта одређеној језичкој регији (језички, културолошки и стандардизацијски аспекти локализације).

Исход предмета

Способност ефикасне употребе софтверских алатаки (SDL Passolo) и серверских платформи (Pootle) за локализацију софтверских производа и веб сајтова. Способност организације провдилачких локализацијских тимова и припреме фајлова за локализацију.

Садржај предмета

Теоријска настава

Кратак историјат локализације и развоја софтверских алатаки за локализацију. Општи преглед комерцијалних и бесплатних програмских пакета за локализацију. Релевантни аспекти локализације: језик, култура, стандарди (мерне јединице, календар, стандарди записа података итд.). Врсте локализацијских пројеката. Локализациони фајлови: врсте и принципи локализације. Принципи локализовања апликација. Принципи локализовања видео игара. Принципи локализовања веб сајтова. Интеграција локализационог пројекта у програму SDL Passolo 2011 са програмима за рачунарски потпомогнуто преводјење и управљање терминологијом (SDL Trados Studio 2011 и SDL Multiterm 2011). Самостално локализовање и рад у тиму преко серверских софтверских пакета компаније SDL. Тимски локализацијски рад у програмским пакетима отвореног кода (Pootle). Лекотрисање, коректура и ревизија локализованих материјала у самосталном и тимском облику рада. Координисање локализацијског тима. Одржавање локализацијске преводне базе и глосара.

Практична настава:

Практична примена свих теоријских знања кроз вежбања и локализационе пројекте у програмском пакету SDL Passolo 2011. Практична демонстрација рада у програмима Sisulizer и Alchemy Catalyst. Колаборативна израда тимског преводног пројекта преко Pootle сервера.

Литература

Cronin, Michael (2003). Translation and Globalization, London and New York: Routledge.

Esselink, Bert (2000). A Practical Guide to Localization, Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins.

Maxwell Chandler, Heather and Stephanie O'Malley Deming (2011). The Game Localization Handbook, Burlington: Jones & Bartlett Learning.

Singh, Nitish and Arun Pereira (2011). The Culturally Customized Web Site, London: Routledge.

Yuste Rodrigo, Elia (ed.) (2008). Topics in Language Resources for Translation and Localisation, Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins.

Конференцијско превођење 2

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 15

Услов: одслушан предмет Конференцијско превођење 1 и испуњене све предиспитне обавезе (минимум 21 поен)

Циљ предмета

Достизање напредног нивоа професионалне компетенције из вештина и стратегија симултаног превођења у свим фазама извођења преводачког задатка,

темељно разумевање праксе симултаног превођења у конференцијском окружењу и при значајним јавним и медијским догађајима и наступима у електронским медијима.

Исход предмета

Након успешно завршеног модула, студенти ће бити способни да:

- испоље кључне когнитивне вештине за конференцијско превођење, као што су концентрација, слушање и говор у исто време, анализа сопствене продукције, итд,
- у пракси превођења користе стандардну професионалну опрему,
- аргументују сопствена преводна решења,
- користе стечено знање при формулисању теме за мастер-рад и при писању мастер-рада

Садржај предмета

Теоријска настава

Даље упознавање са техникама симултаног превођења и њихово усвајање и усавршавање. Самостално упознавање с непознатим областима и темама, проналажење термина и еквивалената и прикупљање свих осталих релевантних информација, као и обрада прикупљеног материјала за потребе симултаног превођења. Употреба опреме у кабинџи. Припрема за конференције. Упознавање са различитим службеним протоколима. Антиципирање проблематичних ситуација и преводачке стратегије у таквим случајевима.

Практична настава:

Симултано превођење непознатог текста (говора). Усавршавање симултаног превођења непознатог текста (говора). Вежбање симултаног превођења за потребе давања релеја, као и вежбање симултаног превођења с релеја. Радионице: напредне вештине, стратегије и тактике конференцијског (симултаног) превођења у следећим областима: економија, трговина, међународно пословање, актуелни политички догађаји, наука и технологија, индустрија. Употреба опреме у кабинџи. Реаговање на непредвиђене ситуације на конференцијама.

Литература

Gambier, Yves, Gile, Daniel, Taylor, Christopher (1997) Conference interpreting : current trends in research : proceedings of the International Conference on Interpreting--What Do We Know and How? : Turku, August 25-27, 1994. J. Benjamins.

Gile, D. (1995) Basic Concepts and Models for Interpreter and Translator Training. Amsterdam: John Benjamins (revised 2009 edition available as E-Book)

Roderick Jones, Conference Interpreting Explained, St Jerome, 1998.

Seleskovitch D. & Marianne Lederer, (1986) La traduction simultanée, expérience et théorie, Paris, Didier Érudition.

Valérie Taylor-Bouladon, Conference Interpreting – Principles and Practice, Book Surge, 2007.

Стручно превођење 2

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 15

Услов: Одслушан предмет Стручно превођење 1, извршене све предиспитне обавезе (минимум 24 поена)

Циљ предмета

Надоградња вештина и компетенција студената стечених у трећем семестру из предмета Превод нејезичког и стручног текста, овладавање регистрима стручних области обухваћених курикулумом, као и симулирање реалних преводачких ситуација. Основно разумевање стручних области и ванјезичких фактора који утичу на превод, као и вештина превођења културно специфичних текстова. Анализирање изворног и преведеног текста и примењивање одговарајућих преводачких поступака. Обука за рад са корпусом и са паралелним текстовима. Упознавање са типовима текстова који постоје у оквиру сваке од специјалистичких области, као и овладавање командама и функцијама софтвера за обраду текста које су неопходне за писање и превођење стручних текстова.

Исход предмета

Студент поседује вештине и компетенције неопходне како би урадио функционалан превод који испуњава различите захтеве преводачког тржишта и зна како да у процесу превођења користи регистре стручних области обухваћених курикулумом. Студент има способност да у одређеној мери разуме стручне области и ванјезичке факторе који утичу на превод и зна како да преведе културно специфичан текст. Студент током свакодневних преводачких активности употребљава софтвер за обраду текста. Студент је компетентан да уради лектуру свог и туђег превода и верификује финални превод у складу са професионалним стандардима. Студент има састављене глосаре за специјалистичке области обухваћене курикулумом.

Садржај предмета

Теоријска настава

Наставне области по недељама: (1,2, 3 и 4) Превођење текстова из области права и судско превођење; (5,6,7 и 8) Превођење текстова из области природних наука; (9,10,11 и 12) Превођење текстова из области медицинских наука.

Практична настава:

Практична настава обухвата израду глосара, групни или индивидуални превод краћег непознатог текста на часу, тестирање познавања стручне терминологије на крају сваке области и преводачки пројекат који се ради ван часа и састоји се од индивидуалног превода стручног текста дужине до 10 страна.

Литература

Armstrong, Nigel: 2005, Translation, linguistics, culture: a French-English handbook, Multilingual Matters, Clevedon, Buffalo, Toronto.

Desblache, L. (2001) Aspects of Specialised Translation, France : La Maison du Dictionnaire.

Hüging, Anna-Katharina (2011): Übersetzerisches Handeln im Kontext der medizinischen Fachkommunikation. Heidelberger Studien zur Übersetzungswissenschaft 15. Trier: Wissenschaftlicher Verlag Trier.

Munday, J. (2009), The Routledge companion to translation studies, London: New York: Routledge.

Sandrini, Peter (Hg.) (1999): Übersetzen von Rechtstexten. Fachkommunikation im Spannungsfeld zwischen Rechtsordnung und Sprache. Tübingen: Narr.

Аудиовизуелно превођење 2

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 15

Услов: одслушан предмет Аудиовизуелно превођење 1, извршене све предиспитне обавезе (минимум остварених бодова 30)

Циљ предмета

Упознавање кључних појмова и теоријских претпоставки аудио-визуелног превођења Критички приступ раду са мултимодалним, ав текстом у интер- и интралингвалном окружењу. Самостална анализа изворног визуелног и вербалног материјала и прилагођавање ав текста различитим културолошким, лингвистичким и социјалним условима. Обука за рад са задатку примереним софтвером и хардвером

Исход предмета

Студенти ће умети да:

- примене одговарајући теоријски приступ решењу преводачких проблема,
- користе расположиве програме за аудиовизуелно превођење професионалног стандарда,
- примене стечена знања као теоријски оквир за израду мастер рада,
- припреме цео аудиовизуелни пакет тако да буде спреман за употребу.

Садржај предмета

Теоријска настава

Тематски семинари

Теоријски оквир за проучавање АВ превођења. Култура и језичка политика. Истраживање у области АВ превођења. Језичка варијација у АВ преводу, стратегије за превођење говорног језика, хумор у АВ преводу. Аспекти превођења филма. АВ превод за специјалне сврхе – аудиодескрипција за телевизијске садржаје, аудиодескрипција за позориште, интра- и интер-језички превод за публику оштећеног слуха. АВ превод као професија. Израда семинарског рада.

Практична настава:

Радионице

Превод за информативне медије (вести). Превод рекламе. Аудиодескрипција, превод за публику оштећеног слуха. Превод играног филма са коментаром превода – групни рад.

Литература

Cronin, M. (2009). Translation Goes to Movies. London: Routledge.

Cronin, M. (2009). Translation and Identity. London: Routledge.

Chiaro, D. et al. (2008). Between Text and Image. Amsterdam: John Benjamins.

Diaz Cintas J, Orero P, Remael AE. (2007). Media for All: Subtitling for the Deaf, Audio Description, and Sign Language. Amsterdam: Rodopi.

Shaeffner, C. and Susan Bassnett.eds. (2010). Political discourse, Media and Translation. Cambridge: Cambridge Scholars Publishing.

Развој каријере и пословна етика - пракса

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 5

Услов: -

Циљ предмета

Стручна пракса има за циљ да студенту омогући

- увид у практичне аспекте преводилачке делатности, од конкурисања за посао, преко услова рада и типова задатака до начина организовања рада на пројекту или задатку, у свим фазама пројекта, од уговарања до испоруке превода.
- увид у радно место руководиоца пројекта, преводиоца, терминолога, редактора и сл.
- да примени стечена знања и вештине у професионалном окружењу и
- да усаврши и продуби релевантне аспекте сопствене преводилачке компетенције.

Исход предмета

Студент по завршетку стручне праксе:

- уме да напише адекватну радну биографију прилагођену послодавцу
- уме на јасан и адекватан начин да формулише своја очекивања и преференције у оквиру преводилачког посла
- уме да напише понуду, радни налог, фактуру
- уме да планира рад на пројекту у ком учествује већи број сарадника различитих профила

уме да ефикасно организује своје радно време

Садржај предмета

Студент бира област из домена права, политике, економије и културе у којој ће да обави стручну праксу. Стручна пракса се обавља у току четвртог семестра студија у оквиру институција или предузећа које обављају преводилачку делатност.

Садржај праксе зависи од пословне политике компаније у којој се она обавља као и врсте преводилачких послова који су тој институцији потребни, и прецизира се споразумом између Филозофског факултета и послодавца. Споразум садржи оквирну спецификацију радних задатака студента коју сачињавају наставник и студент, а потврђује послодавац.

По истеку радне недеље, студент подноси извештај који обухвата све релевантне аспекте праксе. По истеку праксе, студент подноси сумарни извештај (2000 до 3000 речи) о ономе што је научио, увидео, усавршио и слично и предаје портфолио који се састоји од свих задатака које је студент током праксе обавио и извештаја послодавца о раду и залагању студента током праксе.

Литература

-

Број ЕСПБ: 10 (2+8)

Услов: -

Циљеви завршног рада:

Развијање способности студента да самостално истражи неку тему у области преводилачких студија.

Очекивани исходи:

По завршетку мастер рада, студент ће бити у стању да

- одабере одговарајући метод истраживања за тему по сопственом избору
- примени методу одабраног теоријског приступа
- критички размишља о прочитаној литератури
- покаже добро познавање одабране теме, теоријског оквира и методолошког приступа
- академским стилем, у сложеној текстуалној форми представи своје истраживање.

Општи садржаји:

Увод, Теоријска оријентација истраживања (парадигма истраживања, теоријски приступи проблему истраживања), Методолошка оријентација истраживања (квалитативни нацрт или емпиријски нацрт), Излагање резултата истраживања, Интерпретација резултата истраживања, Закључак,

Преглед литературе, евентуално Прилози, Регистри итд.

Методе извођења:

Консултативна настава, самосталан рад.

Рок за предају рада одређује ментор, а рад добија оцену након јавне одбране пред компетентном трочланом комисијом.

Оцена (максимални број поена 100)

Завршни рад ако постоји мора обавезно бити представљена у књизи предмета